

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.İLET.2026/237-1873
Konu: AB ETS Revizyonu

Mersin, 28/04/2026

Sayın Üyemiz,

T.C. Ticaret Bakanlığı'nın yazısına atıfla, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)'nden alınan bir yazıda, Avrupa Komisyonu tarafından Birlik genelinde emisyonların 2030 itibarıyla 1990 seviyesine göre %55 oranında azaltılmasına yönelik **"Fit for 55"** paketi 2023 yılının Nisan ayında kabul edildiği ve 2030 hedefinin %40'dan %55'e yükseltilmesinin bir sonucu olarak AB emisyonunun yaklaşık %45'ini kapsayan Emisyon Ticaret Sisteminde (ETS) bazı revizyonlar yapılması gerekli hale geldiği ifade edilmektedir.

Bu çerçevede, Komisyon 2003/87/EC sayılı ETS Tüzüğünde değişiklik yapılmasına yönelik aşağıda yer verilen beş ana unsurdan oluşan bir teklif sunulduğu aktarılmaktadır.

- 1) Sera gazı emisyonları bakımından daha düşük bir üst sınır ve daha iddialı bir doğrusal azaltım faktörü,
- 2) Ücretsiz tahsis kurallarının ve Piyasa İstikrar Rezervinin gözden geçirilmesi,
- 3) ETS'nin deniz taşımacılığını kapsayacak şekilde genişletilmesi (Deniz taşımacılığında ETS kapsamında tahsisat alım ve teslim yükümlülüğü 2026 itibarıyla yürürlüğe girmiştir.)
- 4) Binalar ve karayolu taşımacılığı için ayrı, yeni bir ETS oluşturulması,
- 5) İnovasyon ve Modernizasyon Fonlarının artırılması ile ETS gelirlerinin kullanımına ilişkin yeni kurallar getirilmesi

Ancak, AB'de yoğunlaşan rekabetçilik endişelerinin ve özellikle 1 Ocak 2026 itibarıyla mali uygulama dönemi başlayan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın devreye girmesi ile ETS kapsamındaki ücretsiz tahsisatların aşamalı şekilde azaltılarak 2034 itibarıyla tamamen sonlandırılacak olmasına yönelik tepkilerin giderek artmakta ve ETS'de yapılacak revizyonların Avrupa gündeminde daha önemli bir yer teşkil ettiğinin görüldüğü belirtilmektedir.

Bu kapsamda öncelikle, 19 Mart 2026 tarihinde gerçekleştirilen AB Konseyi toplantısından hemen önce 10 üye ülke (Avusturya, Bulgaristan, Çekya, Hırvatistan, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Polonya, Romanya, Slovakya) tarafından Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'ı muhatap mektupta, ETS kapsamındaki ücretsiz tahsisatların 2034 sonrasında devamının temin edilmemesi halinde sanayilerinin bu maliyetlerle başa çıkamayacağını altı çizilmiş, ayrıca yılın ikinci yarısında gerçekleştirilmesi öngörülen ETS revizyonunun da en geç Mayıs sonu itibarıyla tamamlanması talep edilmiştir. Bahse konu AB Konseyi toplantısı sonrası ise Konsey Başkanı Antonio Costa ile ortak basın toplantısında Von der Leyen, İran'da devam eden savaş, enerji ve yakıt tedarik güvenliği ve vergilendirmesinin yanı sıra ETS revizyonu hakkında da açıklamalarda bulunduğu bildirilmektedir. Von der Leyen açıklamasında ETS ile ilgili;

- ETS'nin işlediği ve doğalgaz tüketimini büyük ölçüde düşürerek AB'nin fosil yakıt ithalatına olan bağımlılığını ve kırılganlığını azalttığı, yerli kaynaklar olan ve Birliğe

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.İLET.2026/237-1873
Konu: AB ETS Revizyonu

Mersin, 28/04/2026

bağımsızlık sağlayan yenilenebilir ve nükleer enerji gibi düşük karbonlu enerji kaynaklarına yönelik enerji geçişine büyük yatırımlar yapılmasını sağladığı,

- Ancak ETS'nin modernize edilmesi ve daha esnek hale getirilmesi gerektiği ve bu nedenle önlemler hazırlandığı,
- İlk olarak, ücretsiz tahsisatlar için referans noktalarının güncelleneceği ve sanayinin endişelerinin dikkate alınacağı, ikinci olarak fiyat oynaklığını azaltmak için Piyasa İstikrar Rezervi'nin (Market Stability Reserve) gücünün artırılacağı (2026 Ocak ayında 90 Avro civarına yükselen fiyat, Mart ayı ortalarında 62 Avro seviyelerine gerilemiştir.)
- Bu önlemlerin önümüzdeki günlerde devreye alınacağı, orta vadede ise sektörler için 2034 sonrasına yönelik daha gerçekçi bir ücretsiz tahsisat planı ve Birlik denizcilik sektörü için eşit şartları da içeren bir ETS gözden geçirmesi üzerinde çalışıldığı, bu toplantıda, bunları üye ülkeler ve paydaşlarla birlikte temel noktalarda anlaşıldığı,
- Temiz teknolojiye ve karbonsuzlaştırmaya yapılan yatırımlarda sanayinin ihtiyaç duyduğu mali desteği sağlayacakları ve bu bağlamda, karbonsuzlaştırma projelerini finanse etmek amacıyla bir ETS Yatırım Güçlendirici (ETS Investment Booster) teklif edildiği ve 400 milyon ETS izniyle finanse edilecek 30 milyar Avro'luk bir bütçeye sahip olacağı hususlarına dikkat çekmiştir.

Açıklamalardan, AB tarafında ETS'nin temel yapısının muhafaza edilmek istendiğini, ancak mevcut jeopolitik ve enerji piyasası kaynaklı baskılar karşısında sisteme kısa vadeli esneklik kazandırılmasının değerlendirildiği anlaşılmaktadır. AB içinde söz konusu düzenlemelere ilişkin yaklaşım birliği bulunmadığı, bazı üye devletlerin elektrik fiyatları ve sanayi rekabetçiliği üzerindeki baskının hafifletilmesi amacıyla ETS'de daha kapsamlı müdahaleler talep ettiği, buna karşılık bazı ülkelerin ise karbon piyasasının zayıflatılmasının Birliğin iklim hedeflerini olumsuz etkileyebileceğini savunduğu görülmektedir.

Ayrıca basına yansıyan bilgilere göre, piyasa istikrar rezervinde belirli eşğin üzerindeki fazla tahsisatların otomatik iptal edilmesi uygulamasının gözden geçirilmesi ve gerektiğinde gelecekte piyasaya sunulabilecek daha geniş bir arz seviyesinin korunması gibi seçeneklerin tartışıldığı vurgulanmaktadır.

Bu gelişmelerin, AB'nin enerji maliyetleri ile iklim politikası hedefleri arasında yeni bir denge arayışı içerisinde olduğunu ve ETS'ye ilişkin teknik nitelikli görünen değişikliklerin ticaret ve sanayi politikaları bakımından da yakından izlenmesi gerektiğini ortaya koyduğu belirtilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.İLET.2026/237-1873
Konu: AB ETS Revizyonu

Mersin, 28/04/2026

Mehmet Ali ERKAN
Genel Sekreter

